

LIVSMEDELSSTYRELSEN

HELSINGFORS

den 20 april 1918

Cirkulär N:o 24

Till Livsmedelsnämnderna

Sedan de revolutionäras motstånd nu har krossats och landets lagliga styrelseorgan även i Sydvästra och Södra Finland fått återupptaga sin avbrutna verksamhet, är det nödvändigt att på alla områden skrida till skyndsamt ordnande av de i en fullkomlig oreda bragta ärendena. Framförallt förestår livsmedelsmyndigheterna härvidlag ett tungt och ansvarsfullt arbete, ty förmå vi icke ordna vår livsmedelsfråga så, att vårt folks alla samhällslager få hälst en torftig föda, kan det på nytt uppbyggda lagliga samhället ej bestå. Det skall ånyo sammanstörta, slaget till spillror av människornas mäktigaste individuella drift, hungern. Vår kamp som höjt vår nationalkänsla och självaktning och varom främlingar med förundran berättat, har då med alla dess offer varit förgäves.

Livsmedelsstyrelsen uppmanar därför alla livsmedelsnämnder att med energi vidtaga med arbetet så fort det blott är möjligt. I fall någon av livsmedelsnämndens medlemmar anslutit sig till röda gardet eller i sådan måtto varit inblandade i revolutionen, att de ej kunna anses lämpliga att fungera såsom medlemmar i livsmedelsnämnden, vore det önskvärt, att kommunerna icke ännu skulle utse nya ordinarie medlemmar till livsmedelsnämnden innan den under utarbetning varande nya livsmedelslagen blivit av Lantdagen behandlad och stadfäst, utan inkallade sakkunniga i egenskap av extra ledamöter utan rösträtt för att biträda vid livsmedelsnämndens arbeten. Vid valet av dessa borde tagas i betraktande, att såväl livsmedelsproducenter som konsumenter bliva delaktiga i livsmedelsnämndens arbete. Önskligt vore, att livsmedelsnämnderna skulle försöka inleda intimt samarbete med lantmannasällskapen å orten, enär jämväl livsmedelsnämndernas arbete kommer under våren och sommaren i högre grad än tillföre att inriktas på produktionens ökande. Likaledes är det skäl att taga under omprövning, huru-

vida icke livsmedelsnämnden borde organisera en särskild odlingsavdelning för att få till stånd en snabb verksamhet.

Då livsmedelsnämnden nu åter börjar arbetet, bör den taga i betraktande, att de före revolutionen i laga ordning utfärdade livsmedelsförordningarna allt fortfarande äro gällande tills de på laglig väg förhända ändras. Uppfattningen att livsmedelsreglementeringen upphört är fullkomligt grundlös och bör den såsom ytterst fördärvbringande motarbetas.

I främsta rummet uppmanas livsmedelsnämnderna att vinnlägga sig om reglerandet av vårutsädesspannmålens och potatisutsädets användning. Där plundring av spannmål ej ägt rum, torde de den 7 sistlidne januari uppgjorda anmälningarna av livsmedel kunna tjäna såsom lämplig grund för utsädesspannmålens reglering. Likväl hör observeras, att nu, då utsädesvara i en stor del av landet sannolikt gått förlorad, det ej är skäl att beså fälten så tätt som tidigare varit avsett. Livsmedelsnämnderna böra således så vitt möjligt ånyo pröva denna sak och uppmana jordbrukarna att så mycket som möjligt minska utsädeskvantiteten. För att förmå jordbrukarna att så begå, har Senaten på Livsmedelsstyrelsens framställning beslutit, att de vid försäljning genom livsmedelsnämndens förmedling av den del *av den utsädesspannmål de enligt gällande bestämmelser äro berättigade att för sig behålla*, åt personer vilka icke hava utsäde, få därför debitera samma pris som betalades för den genom Centralandelsaffären Hankkija m. b. t. och Jordbrukarenas i Finland Centralandelslag Labor m. b. t. till staten inlösta spannmål. Dessa pris, vilka äro betydligt högre än prisen å konsumtionsspannmål, framgå ur Senatens beslut härom, som vid första tillfälle skall tillställas livsmedelsnämnderna. Då uti nämnda beslut överlämnas till livsmedelsnämndens prövning, till vilken klass utsädesvaran skall hänföras vore det skäl för livsmedelsnämnden att så vida tidigare så ej varit fallet, inkalla någon sakkunnig för att biträda vid klassificeringen av utsädet i och för prissättningen. I detta avseende skall Livsmedelsstyrelsen inom kort meddela närmare föreskrifter, men anser skäl ej förefinnas att hos Senaten hemställa om utfärdandet av andra nya bestämmelser härutinnan, utan förlitar Styrelsen sig på pliktkänslan och hjälpsamheten hos de jordbrukare, vilka tänka på vårt lands bästa. Där plundring av spannmålsförråd inträffat, torde det bliva nödvändigt att verkställa ny inventering av utsädesspann-

målsförråden. Då det är fullkomligt okänt, i vilken mån så förhåller sig, kommer Livsmedelsstyrelsen att för detta ändamål icke låta trycka några särskilda formulär, utan anmodas livsmedelsnämnderna att härvidlag förfara efter eget gottfinnande.

Vad konsumtionsspannmålen vidkommer bör vid dess reglering så vitt möjligt den 7 januari verkställda inventeringen läggas till grund härför. Främst bör kolumnen 10 uti formulär n:o 20 ifyllas och summorna sammanräknas, på det att insamling av spannmål i främsta rummet för hemortens räkning kunde vidtaga. Skulle det visa sig, att det finnes tillgång till så mycket spannmål, att därav kunde sändas även till andra orter, bör Livsmedelsstyrelsen snarast möjligt därom underlättas, enär talrika orter äro fullkomligt utan säd och några säkra uppgifter angående import från utlandet åtminstone tillsvidare icke föreligga. På det att Livsmedelsstyrelsen snarast möjligt måtte erhålla uppgifter jämväl angående övriga förråd av livsmedel, överstyres till livsmedelsnämnderna ett särskilt formulär N:o 37, vilket bör ifyllas i trenne exemplar, av vilka ett insändes till Livsmedelsstyrelsen, ett till Länskommittén och det tredje kvarstannar i livsmedelsnämndens arkiv.

Övriga sammandragsformulär lönar det sig däremot icke att ifylla. Uppgifterna äro redan föråldrade och kunna icke längre erhållas för hela landet.

Livsmedelsnämnderna uppmanas därjämte att draga försorg därom, att handeln med de livsmedel och förnödenheter, vilkas förbrukning är reglementerad medels Senatens beslut av den 7 januari, ordnas i överensstämmelse med denna reglementering. Uti Livsmedelsstyrelsens cirkulär N:o 10 av den 14 januari har i detta avseende meddelats nödiga instruktioner, vilkas följande nu är viktigare än förut, enär bristen på ifrågavarande varor blivit allt mera kännbar. Den förändrade situationen föranleder likväl tvänne ändringar. Spannmålsbristen nödvändiggör försäljning jämväl av *potatismjöl emot brödkortkuponger* eller ock måste potatismjölet utlämnas på livsmedelsnämndens föranstaltande åt bagarena till utdrygning av spannmål och mjöl. För det andra torde det ej längre vara möjligt, ej håller rättvist, att minska kortkupongernas antal för dem, vilka den 7 januari för sig själva innehade dylika livsmedel och förnödenheter. Under olaglighetstiden, då plundring ständigt var att befara, hava hushållen icke kunnat använda sina livsmedel så sparsamt, att det nu efteråt vore skäl att minska deras andel i de varor vilka fördelas av kommunen.

Då till Livsmedelsstyrelsens kännedom kommit, att å vissa orter under olaglighetstiden livsmedelskort, främst brödkort, utdelats synnerligen vårdslöst, varför det är möjligt, att samma personer innehava flere dylika, bör livsmedelsnämnden, där skäl föreligger att misstänka ett sådant förhållande, vid första tillfälle taga reda på, huru många personer som faktiskt tillhöra varje hushåll och på lämpligt sätt anteckna deras kort. Vid behov uppmanas livsmedelsnämnden att för detta ändamål från Livsmedelsstyrelsen rekvirera hushålls- och personförteckningsformulär. En dylik kontroll är till nytta jämväl med avseende å tidpunkten då de från den 2 juni gällande brödkorten utdelas.

I händelse livsmedelskort under den gångna tiden av oreda icke blivit livsmedelsnämnderna tillställda, komma desamma vid första tillfälle att på Livsmedelsstyrelsens förfogande avsändas.

Å Livsmedelsstyrelsens vägnar:

W. A. Lavonius

Väinö Ahla